No. 1254 Zaterdag 11 Januari 1908. 25ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 10 Januari.

Belastingherziening.

Een feit van zeer groote beteekenis heeft plaats gegrepen binnen onze Kolonie. Maanden lang werd er met spanning op gewacht. Er hing zooveel van af; de toekomst van Curaçao, het leven zijner burgers. De hartader van ons bestaan zou er óf door uitdrogen, óf nieuw bloed haar worden ingeperst, naar gelang men de hoofdbron, den handel, zou dichtstoppen, of rijker wellen kon openen.

Nadat de algemeene herziening van ons belastingstelsel was aangekondigd, en de achttien nieuwe ontwerpen bekend waren geworden, werd geen ontwerp méér besproken dan dat betreffende den

In-, uit- en doorvoer en accijnzen.

De *Kamer van Koophandel en Nijverheid* had dit Ontwerp vooral op het oog, toen Zij haar uitstekende brochure in het licht zond, de *Agenten der verschillende stoomvaartlijnen* schreven hun adres voornamelijk ook naar aanleiding van dit Ontwerp. Ofschoon het nog niet behandeld was bij den Kolonialen Raad, zond de Gouverneur toch reeds een NOTA VAN WIJZIGING op het tarief. De Koloniale Bladen schreven herhaaldelijk er over en wezen telkens op het groote gewicht daarvan.

Hoe ingespannen arbeid er ook verricht werd door den Kolonialen Raad bij het opmaken der verschillende Voorloopige Verslagen van het meerendeel der nieuwe Ontwerpen, alles was slechts een voorbereiding voor het werk, dat nog te doen stond bij het behandelen van dit Ontwerp.

Thans blijkt schitterend, hoe uitstekend het gezien was door den Raad, de behandeling der overige Ontwerpen aan dit Ontwerp vooraf te laten gaan. Hierdoor alleen was het mogelijk zulk een uitstekend werk te leveren.

Door al die voorbereidende maatregelen werd geleidelijk, *des Pudels Kern*, ontbolsterd. Het hart der geheele belastingherziening ligt thans voor ons bloot.

Met algemeene vreugde zal worden vernomen, dat na het voorstel van den Gouverneur om, behalve bijzondere uitzonderingen en vrijstellingen, het algemeene invoerrecht te verhoogen van 3 tot 5%, de Raad eenstemmig van oordeel is, „*dat eene verhooging van het algemeen invoerrecht achterwege kon blijven.*"

Zóó hier, hoe de Leden tot dit besluit zijn gekomen:

„Had aanvankelijk, bij de beraadslagingen over de belastingherziening in haar geheel, eene meerderheid zich bereid verklaard tot eene verhooging van het algemeen invoerrecht mede te werken — niet dan noode, niet dan na eerst vruchteloos naar andere, minder drukkende equivalenten gezocht te hebben, had zij die verklaring afgelegd.

Overtuigd van het groote belang der scheepvaart en den steenkolenhandel en van een geringe verhooging van het invoerrecht geen noemenswaardig nadeel voor den handel in het algemeen duchtende, hadden de leden, die bedoelde meerderheid uitmaakten, gemeend wat in hunne oogen het zwaarste was, ook zwaarder te moeten laten wegen en hadden zij zich bereid verklaard de herziening met al hare voor- en nadeelen te aanvaarden.

Gememoreerd zij echter, dat men reeds aanvankelijk van oordeel was, dat het bedrag dat door de voorgestelde verhooging van het invoerrecht geïnd zou worden, aanmerkelijk hooger zou zijn, dan als equivalent voor de verschillende afschaffingen en verminderingen van belasting werd vereischt.

Gememoreerd zij thans, dat reeds in het Voorloopig Verslag over de herziening in haar geheel gewezen werd op een te verwachten hoogere opbrengst van de zegelbelasting, op den vooruitgang van de middelen: invoerrecht en drankaccijns.

Leken toen die factoren onder cijfers gebracht, der meerderheid onvoldoende toe om te kunnen opwegen tegen eene verlaging van het voorgestelde invoerrecht, thans echter, in het licht bezien van de uitkomsten van 1906 en der drie afgeloopen kwartalen van het loopend jaar, schenen zij den Afdeelingen ruim toereikend, om, zonder prijsgeving van een enkel voordeel der herziening, van hare nadeelen verschoond te kunnen blijven.

Algemeen toch was men van oordeel, dat, — wil de belastingherziening niet in strijd met de bedoeling, waarmede zij ondernomen werd, belastingverhooging beteekenen — met den geregelden vooruitgang van middelen van zoo groote financieele beteekenis als invoerrecht en drankaccijns rekening behoort te worden gehouden. En dit te eerder nu het Bestuur gemeend heeft den achteruitgang van de overdrachtsbelasting in aanmerking te moeten nemen, om voor het ontworpen stelsel een schadepost van f2000 — te becijferen.

Het beginsel alzoo ook door het Bestuur aanvaard zijnde, beteekent dit, voor wat het invoerrecht betreft, een post van Fl. 12000. — of Fl. 15000.—(al naar men alleen met de resultaten tot einde 1906, dan ook met die van de afgeloopen kwartalen van het loopend jaar rekent), op de creditzijde der herziening.

Voor den drankaccijns zal—de gedetailleerde gegevens ontbreken den Afdeelingen — het verschil ten voordeele van het ontworpen stelsel minstens op Fl. 17000.— moeten worden gesteld.

Men wees verder op het feit, dat gedurende het loopend jaar de prijzen van meel en mais, om van andere artikelen niet te spreken, op de wereldmarkt belangrijk hooger zijn geweest, dan de bij het voor dit jaar geldend tarief voor die artikelen vastgestelde.

Belast men nu die artikelen met een specifiek recht gelijkstaande aan 3 % van de tegenwoordige waarde— en daartoe deden de Afdeelingen hierbij het voorstel— dan zal dit alweder een verschil van minstens Fl. 5000.— ten voordeele van het ontworpen stelsel geven.

Met bovenstaande cijfers en met de dezerzijds reeds besproken Fl. 20.000 der zegelbelasting voor oogen meenden de Afdeelingen dat eene verhooging van het algemeen invoerrecht achterwege kon blijven. Zooals uit onderstaande berekening blijkt, weegt toch het gezamenlijk bedrag der voordeelige verschillen ruimschoots op tegen het verlies dat door het terugbrengen op 3 % van het algemeen invoerrecht zou ontstaan."

Tot zoover het Voorloopig Verslag.

Men zal zich herinneren, hoe wij herhaaldelijk bij de bespreking van verschillende Voorloopige Verslagen hebben medegedeeld, dat de Raad telkens hoogere uitkomsten becijferde, dan de Ontwerper der verschillende Verordeningen.

Ook kwam het een enkele maal voor, dat de Raad den Ontwerper op een verzuim of vergissing bij berekeningen moest wijzen. Ten slotte blijkt nu, dat verhooging van invoerrecht in het algemeen volstrekt niet noodig is om equivalenten te zoeken voor de verlagingen van sommige belastingen, of de afschaffing van enkele daarvan. Als het Bestuur ten minste vasthouden wil aan zijn herhaalde verzekeringen, dat de herziening niet dienstbaar gemaakt zal worden aan vermeerdering van inkomsten, doch slechts strekken moet om den druk der belastingen meer naar draagkracht te verdeelen. Het oorspronkelijk plan om te trachten het financiëel evenwicht door herziening van het belastingstelsel te herstellen is nu eenmaal voor goed prijs gegeven, zooals wij nog verleden maand gehoord hebben bij de behandeling onzer begrooting in de Tweede Kamer. Bij het ontwerpen der 18 nieuwe verordeningen schijnt men, hoe vreemd het ook klinke, bij de herhaalde verzekering aan het tegendeel, het oorspronkelijk plan om door herziening van het belastingstelsel te geraken tot hooger opbrengst der middelen, niet geheel te hebben kunnen prijsgeven. Waren de Ontwerpen niet danig omgeworpen en omgewerkt door den Kolonialen Raad, dan zou de Kolonie in die richting een aardig eind vooruitgeschoven zijn.

Gelukkig, dat de Koloniale Raad krachtig vasthield aan het eens zoo plechtig gegeven woord: belastingherziening zou geen belastingverhooging beteekenen.

Hoe bewijst nu de Raad, dat verhooging van invoerrecht in het algemeen werkelijk niet noodig is?

„Staat C van het Ontwerp N°. 1 tot grondslag nemende, kreeg men:

Nadeelige verschillen.

terugbrengen invoerrecht van 5 op 3 per ct.	± Fl.	40.000.—
geen verhooging van loodsgelden	„	4.500.—
verlies op het entrepotstelsel	„	500.—
emolumenten ten laste van de scheepvaart	„	8.000.—
overdrachtsbelasting	„	2.000.—
successiebelasting	„	1.000.—
	Fl.	56.000. -

Voordeelige verschillen.

Vooruitgang invoerrecht	Fl.	10.000.—
Vooruitgang drankaccijns	„	17.000.—
zegelbelasting	„	20.000.—
specifiek recht op mais en meel	„	5.000.—
wijnaccijns	„	2.100.-
Huuropbrengst Aruba.	„	2.000.—
vergunningsrecht	„	800.—
	Fl.	56.900.—

Zooals uit bovenstaande opsommingen blijkt, hebben de Afdeelingen gemeend den post van Fl 4000.— (nadeelig verschil grondbelasting) niet te moeten overnemen. Dat verlies toch zou alleen ontstaan bij aanneming van het voorgestelde schattingssysteem: iets waartoe de meerderheid uit de Afdeelingen vooralsnog niet genegen scheen mede te werken.

Zou het Bestuur nu meenen, dat ook de achteruitgang van enkele middelen in aanmerking moest worden genomen en zou daardoor weder een gering verschil ten nadeele van het ontworpen stelsel kunnen ontstaan—de Afdeelingen wenschten er bij voorbaat op te wijzen, en het zal het Bestuur wel bij den eersten oogopslag gebleken zijn, dat hierboven slechts ten deele rekening is gehouden met den vooruitgang van het invoerrecht en dat, is geheel in in aanmerking genomen de vooruitgang van den drankaccijns, daarentegen de hoogere opbrengst tengevolge van het verhoogd recht, geheel buiten beschouwing is gelaten.

Zou verder door het Bestuur de vraag kunnen worden gesteld, of het wel rationeel is bij eene belastingherziening, die niet naar belastingverhooging streeft, het natuurlijk accres van enkele middelen te discompteeren, de Afdeelingen, hoewel vermeenende met een beroep op de ten aanzien der overdrachtsbelasting door het Bestuur gehuldigde leer te kunnen volstaan, wenschten eventueel daartegenover de vraag te stellen of het dan wel rationeel zou zijn het door de afschaffing der op de scheepvaart drukkende emolumenten te lijden verlies op belastingen te verhalen.

Wat den vooruitgang van den drankaccijns aangaat, wenschten de Afdeelingen, naar aanleiding van het daaromtrent bij het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs

Feuilleton.

De Zigeuners!

Nauwelijks een half uur geleden was Pedro, de spade op den schouder, naar het veld gegaan. Manuela bleef alleen thuis en zette zich in een hoekje der woning aan het schoonmaken en snijden der groenten voor het avondeten.

Alleen?... Ja, dat is waar ook, waar zat Pepe toch? Pepe?......

Geen antwoord. De deugniet was zeker met zijn vader mee gegaan. Zoo'n rakker, met die hitte! Maar kom! Vader zou hem aanstonds wel terug sturen met een scherpe vermaning, en hij op een draf naar huis hollen, druipend van 't zweet, en met een door de zon verbrand gezicht onder zijn stoppelige haren.

Gerucht aan de deur...zou hij daar al zijn? Neen, er wordt geklopt.

Binnen!......

De deur gaat open, een vurige lichtstroom valt als een stralenbundel op den rooden steenvloer. Een vreemde donkere gedaante steekt scherp af tegen den witten muur van het plaatsje, waarvan de steenen vlammen in de gloeiende atmosfeer.

Een beetje drinken! vraagt een vrouwenstem.

Manuela is opgestaan en heeft schotel en mes op de tafel neergezet. Verblind door het schelle licht, knipt ze met de oogen om de bezoekster te onderscheiden.

Nu ziet zij haar: een landloopster, slonzig in de kleeren, een roode gerafelde rok valt van haar heupen even over de knieën, een gebruind gelaat, waarin vaalroode oogen glimmen onder een zwarten, ietwat gekroesden, wilden haarbos. Zoo iets van een Zigeuner

Wat drinken, als je blieft! herhaalt de stem.

Manuela is de deur genaderd.

Kom binnen, zegt ze, met een uitnoodigend gebaar. De vreemdelinge doet drie passen naar voren en neemt met één oogopslag het heele vertrek op, met scherpen blik het minste hoekje doorzoekende. Dan plotseling, met een onverwachte beweging zich voor de huisvrouw plaatsende:

— Je geld! roept ze op schorten toon, die klinkt als het reutelen van een wild dier.

Manuela kijkt haar ontzet aan. De zigeunerin staat voor haar met fonkelende oogen en opgeheven arm. Er glinsterde iets in haar hand.

— Schoelje! scheldt de boerin, wier wangen van aanzwellenden toorn purperrood worden.

— Doe geen stap vooruit, herneemt de indringster, of je ben een kind des doods...... Zeg op, waar is je geld?

Manuela verroert zich niet. Haar kalmte keert terug. Inderdaad, één pas en zij is er geweest, dat zegt het vóór haar glimmende wapen duidelijk genoeg.

Maar, haar eigen mes! Dat ligt daar op tafel. Er op af, het pakken, zich op haar aanrandster werpen...... Onmogelijk! Tusschen haar en de tafel staat dat verschrikkelijke, wilde wijf. Een enkele beweging, en de gevreesde arm daalt neer. Een lichtstraal gaat op in het oog van Manuela; een aanstonds onderdrukte, sprank van hoop trekt haar lippen saam.

— Daar! zegt ze, met den vinger naar een deur achter in de kamer wijzend.

Met één sprong is het heidensche schepsel bij de aangewezen deur. Zij maakt haar open.

't Is een donker hok, zonder venster. Met een blik peilt de landloopster de duisternis.

—Waar dan? vraagt ze, zich omkeerend.

—Rechts tegen den muur, in die kist.

De vrouw verdwijnt haastig in het alcoofje. Haar roode rok is ternauwernood zichtbaar, of als de bliksem zoo snel vliegt Manuela toe, slaat de deur dicht en draait den sleutel om.

De zigeunerin zit gevangen.

Eerst een zenuwachtig lachen, daarna een gil van woede, vervolgens heftig gebombardeer van vuisten, die zich te pletter hameren op het hout der deur. Thans zegeviert Manuela en brult het snoode vrouwspersoon als een wild beest achter de tralies.

Manuela staat intusschen al op den dorpel van haar huisje. Zij zal er van door gaan, naar het naaste dorp loopen...... Een nieuwe schrik doet haar verstijfd staand.

Geen twintig pas van haar af komt een man aangeloopen, met ruigen baard, in lompen gehuld en een breed mes in de hand. Het roofzieke wijf heeft een echtvriend en die komt haar nu te hulp.

In zijn vaart bonst hij tegen een hindernis. Snel en krachtig namelijk heeft Manuela de deur in 't slot geworpen en er de beide grendels voorgeschoven. Zij ijlt naar het eenige venster dat er is. De luiken zijn dicht. Zij probeert den haak. Die houdt. De blinden zijn stevig, ook de deur. Pedro heeft het hout bewerkt, zijn broer, de smid, het ijzer gesmeed.

De bandiet kan er zijn krachten op beproeven. Het zal hem niet baten. Geen sprake van succes dan ook, niettegenstaande de zwerver met al zijn kracht de scharnieren tracht te verwringen. Buiten vloekt en raast de vent als een heiden. Binnen brult het wijf van woede. Te midden van dit getier zit Manuela alleen, de handen gevouwen op de knieën, zij wacht af.

Zij zal wachten zoolang als noodig is, drie uur, vier uur, 't komt er niet op aan. Er zal misschien wel een boer voorbij komen..... In elk geval keert Pedro ten slotte toch naar huis. Weer hoort ze de stem van den landlooper galmen; niet bedreigend nu, hij praat.

Wat zou hij zeggen?... Manuela spitst de ooren..

—Waar ga je naar toe? vraagt de kerel

—Wel, naar huis, antwoordt een duidelijke stem.

O! die stem!... In 't duister heeft Manuela zich weer opgericht, ze drukt de hand tegen het hart alsof ze daar de kille scherpte van een dolk voelde

—Waar is je huis?... Hier? ondervraagt hij verder.

—Ja, hier, waar anders?

—Ha! Is dat je huis! krijscht de Bohemer opgetogen uit.

Manuela, op het punt in zwijm te vallen, is de deur genaderd.

—Hoor je 't nu? roept de roover. Hier is je jongen, ik heb hem te pakken. Doe dadelijk open, of ik maak hem kapot!

—Pepe, jongelief, loop weg! roept de moeder half gek van angst.

Gerucht van haastig voetschuifelen, dan het geluid van een kortstondig gevecht, ten slotte een gil... God! wat een kreet!...

Hijgend is Manuela achter haar deur op de knieën gevallen, haar handen zinken ter aarde, de gekromde vingers drukken de nagels tusschen de vergane voegen der steenen. Met het oog tegen het sleutelgat gedrongen heeft zij het gruwelijk en snel drama waargenomen, heel die ste-

uit de Afdeelingen der Tweede Kamer aangeteekende, nog op te merken, dat die vooruitgang deels aan verbeterde of liever verbeterende economische toestanden, maar ook voor een niet te onderschatten deel aan verscherpt toezicht op sommige der eilanden van de Kolonie is toe te schrijven."

„Terugkomende op het onderwerp aan de orde, de belastingherziening, vestigde men er de aandacht op, dat men niets wenschte af te dingen op de juistheid van de Bestuurs ramingen van de vermoedelijke opbrengst der grond- en gebruiksbelasting. Uit het oog diende evenwel niet verloren, dat die ramingen gebaseerd zijn op de tegenwoordige zeer gedrukte huurprijzen. Men wees er op, dat mocht de ingetreden verbetering in de economische gesteldheid stand houden, binnen een niet al te lang tijdsverloop de huurprijzen waarschijnlijk hun normaal peil zullen hernemen; wat van grooten invloed zal zijn op de finantieele uitkomsten der genoemde belastingen.

Resumeerende meenden de Afdeelingen, dat er zelfs met behoud van een algemeen invoerrecht van 3% hoegenaamd geen vrees behoeft te bestaan, dat de opbrengst van het ontworpen stelsel minder zal zijn dan die van het bestaande.

TARIEF.

Wat de uitzonderingen, vrijstelling en bijzonder tarief voor sommige artikelen betreft, achtte men „het in het belang van den doorvoerhandel, die hoe langer zoo meer in omvang toeneemt en een factor van overwegende beteekenis belooft te worden in de economische ontwikkeling van Curaçao, dat doorvoerartikelen geheel vrij van invoerrecht zullen mogen worden ingevoerd. Men vertrouwde dan ook dat er bij het Bestuur geen bezwaar zou bestaan alsnog onder de vrijstellingen van art. 125 op te nemen de volgende artikelen: dividivi, geitenvellen, mangrovebast en ossenhuiden. Ook alle ander hout dan timmerhout behoorde volgens vele leden van invoerrecht te worden vrijgesteld. Enkele leden merkten echter op, dat mahoniehout b. v. ook wel voor binnenlandsch verbruik wordt ingevoerd, zoodat in geval van vrijstelling van hout, dat soort althans behoorde te worden uitgesloten.

Wat het artikel sigaren betreft, meende men, dat een specifiek recht als door het Bestuur voorgesteld te zwaar op de mindere qualiteiten zou drukken en de fijnere soorten daarentegen haast onbelast zou laten. Men gaf daarom in overweging het bestaand recht naar de waarde op dat artikel te behouden.

Eveneens achtte men het wenschelijk wijn met een recht naar de waarde van 3% te belasten, daar de prijzen van de verschillende wijnsoorten zeer uiteenloopen.

Geparfumeerde zeep, een artikel, dat veel met vreemdelingen verhandeld wordt, behoorde, meende men, onder het tarief van 3% te vallen.

In verband met het in de algemeene beschouwingen aangevoerde ten opzichte van de artikelen meel en mais, stelde men voor die artikelen met een specifiek recht te belasten, en wel:

mais met 10 cent per zak; maismeel met 28 cent per vat of zak, en tarwe of roggemeel met 38 cent per vat of zak."

Slechts in het kort konden wij het hoogst belangrijk Verslag van den Kolonialen Raad weergeven, voor zoover het de algemeene beschouwingen geldt. De wijzigingen, of besprekingen van ± 60 verschillende artikelen van het Ontwerp loopen te zeer uiteen, dan dat wij ze onder een hoofd kunnen brengen. Wij moeten volstaan met de vermelding, dat de Raad met die talrijke wijzigingen bedoelt de voorgeschreven formaliteiten minder ingewikkeld en minder belemmerend voor handel en scheepvaart te maken en de straffen bij verzuim of overtredingen wat zachter.

Wat zal nu het gevolg zijn van dit energiek optreden van den Raad???

De alleronprettigste positie waarin het Bestuur zich thans bevindt had grootendeels voorkomen kunnen worden als vóór het ontwerpen van deze zoo hoogst belangrijke Verordening de noodig gebleken voorlichting gezocht was bij mannen die den toestand van Curaçao kennen, bij de Kamers van Koophandel en Nijverheid bijv. en de voornaamste Agenten der groote Stoomvaartlijnen.

Het Voorloopig Verslag van den Raad sluit zich in hoofdzaak aan bij wat door de Kamers van Koophandel en de Agenten der Stoomvaartlijnen geschreven is. Men kan dus zonder overdrijving zeggen, dat de algemeene overtuiging van den Curaçaoschen handelstand lijnrecht in gaat tegen de opvattingen van het Bestuur.

ONZE BEGROOTING

IN DE

Tweede Kamer.

(*Handelingen.*)

Er is nog op een ander voorbeeld van Regeeringszorg voor den landbouw te wijzen. Het geldt een veld nabij de hoofdplaats gelegen, nl. „Vlijt". Daar heeft de Regeering twee malen aloë doen planten en beide keeren is de oogst door de geiten opgevreten. Toen den gezaghebber daarover een opmerking werd gemaakt, zeide hij tegenover den Landraad „het doel is bereikt". Welk doel? of had hij een proefveld aangelegd om voeder aan de loslopende geiten te verschaffen en deze de gelegenheid te geven alles weer kaal te vreten? Die geiten zijn een ware ramp voor dergelijke streken en zal men nu eindelijk niet eens door het aanbrengen van een gemeenschappelijke omheining een „gemeen trankeer", hetgeen dan op veel goedkooper wijze kan geschieden, gaan zorgen dat al die bouwgronden tegen de ravages, welke die geiten aanrichten, worden beschermd?

Wat de uitgifte van gronden aan den landbouw betreft, stuiten wij op ergerlijke misstanden. Vele groote terreinen liggen braak en het euvel van het groot grondbezit doet zich op Bonaire op de meest ongunstige wijze kennen. Hoe dat grootgrondbezit ontstond, is bekend. In den slaventijd, toen het Gouvernement groote domeinen had, zijn die gronden voor een appel en een ei in groote kavelingen verkocht en zoo zijn de eigenaren in het bezit gebleven van groote oppervlakten grond. Nu worden echter bovendien onrechtmatige voorrechten gegeven aan enkele groote grondbezitters en wordt de ontwikkeling van den kleinen bezitter daarentegen belemmerd. De groote bezitter betaalt een huur van 25 cent, 53 cent à f 1 per bunder, maar den kleine laat men de hand van den fiscus zoo hard mogelijk voelen

De kleine landbouwer moet als hij twee bunder domeingrond heeft gekregen, vaak f 1.25 betalen. Vroeger moest hij, als hij er in geslaagd was na jaren lang hard zwoegen een kleine som bijeen te brengen, zoodat hij een derde bunder weer kon aanvragen, niet alleen f 3 betalen voor deze, doch dan werd datzelfde tarief ook voor de overige bunders, welke hij in gebruik had, toegepast. Gelukkig is daarin verbetering gekomen, maar aan de onrechtvaardige bevoorrechting van het groote grondbezit is nog altijd geen einde gemaakt.

Ik wil hier ter illustratie slechts een enkel feit noemen, waaruit blijkt, hoe noodzakelijk het is in de eerste plaats, dat de landraad meer invloed kan uitoefenen en in de tweede plaats, dat een scherpe contrôle op de gezaghebbers worde uitgeoefend. Ik bedoel het feit van de plantage „Rooi-Lanoenchi", welke een eind van zee is gelegen en ongeveer dertig bunder groot was. Door een mondelinge toezegging van den toenmaligen gezaghebber krijgt de eigenaar de geheele strook grond tusschen zijn land en de zee. Hij krijgt aldus 5 à 6 maal grooter oppervlakte dan zijn oorspronkelijke plantage bezat en hij betaalt daarvoor — men herinnere zich wat ik zooeven zeide, dat de kleine landbouwer f 1.50 betaalt — als ik mij goed herinner, niet meer dan een kwartje per bunder, terwijl hij die huur zelfs niet eens voldoet. Die gezaghebber had namelijk in een vriendschappelijk praatje meer gedaan dan hij mocht doen, want grondconcessies mogen niet door hem, maar moeten door den Gouverneur worden verleend. Er wordt aanmerking gemaakt, maar de Gouverneur is niet zeer diligent en neemt geen beslising, zoodat de zaak nu al drie jaar hangende is gebleven. De grondbezitter beschikt over de gronden, betaalt geen huur, heeft de schatkist aldus met een paar honderd gulden benadeeld en geniet rustig van het cadeautje, hem indertijd geschonken.

In het Voorloopig Verslag is er op aangedrongen het *schoolbezoek* te bevorderen, maar dat niet te doen door toepassing van dwangmiddelen en den leerplicht, maar door het stellen van premiën op geregeld schoolbezoek. Toen dat denkbeeld door den landraad, den heer van Hellmund, werd verdedigd, kwam er verzet van den gezaghebber, die de schuld van het onvoldoende schoolbezoek gaf aan de armoede der ouders, waardoor de kinderen op jeugdigen leeftijd tot veldarbeid worden gedwongen of op hun zusje moeten passen. Ik zou daar liever de conclusie uit trekken, dat men dan voor een behoorlijke schoolvoeding moet zorgen, opdat de kinderen niet rammelend van den honger naar school worden gezonden.

Dat kwam bij hem niet op. Ik heb zelf eenmaal aanschouwd op de zusterschool te Rincon aldaar, hoe men kleintjes bleek zag worden en ineenzinken, en dat de zuster zeide: „die heeft zeker in een paar etmalen geen eten gehad." Kon men nu niet eenige honderden guldens geven om voedsel te verschaffen aan die hongerige kinderen op school?

Waterputten zijn van gouvernementswege ook niet gegraven. Ja, in de officieele stukken wordt er gegeurd, dat er putten aanwezig zijn, maar die zijn door de menschen zelf, soms reeds in den slaventijd gegraven. Maar in datzelfde Rincon is de waterschaarschte groot en moeten de menschen nu nog, 7 à 8 jaar na de beloften van de groene tafel, een half uur ver loopen om een emmer vuil water te halen. Op een andere plaats, bij de genoemde plantage was een put; deze is aan den groot grondbezitter afgestaan en nu heeft de bevolking geen gelegenheid meer om het vee te drenken en zelf water te krijgen.

Waarom op Bonaire niets gedaan voor de stroohoeden-industrie, die, zooals de heer van Vuuren te recht heeft aangetoond, op Curaçao een heugelijke vlucht heeft genomen en 80 pct. van den uitvoer uitmaakt. En daar de plaats er voor geschikt is, zou een model-zoutpan hier nog meer noodig zijn dan op Aruba. Aruba heeft de beschikking over phosphaatmijnen die tot resultaat hadden, dat Aruba het eenige eiland is der zes, dat een batig saldo kan aantoonen op de begrooting van inkomsten en uitgaven. Het heeft ook goudmijnen, waar veel inlanders kunnen gaan werken. Ik hoop daarom, dat de Minister niet het minst voor Bonaire zal denken over den aanleg van een modelzoutpan.

Velerlei hulp is op Bonaire dus noodig en mogelijk, doch tot nu toe is men blijven staan met gekruiste armen. Voor waterverschaffing is zoo goed als niets gedaan; de wegen zijn verwaarloosd, de grond is zwaar belast, krediet is niet verschaft, een enkele dam is aangelegd en daarbij is het gebleven. Men deed van alles een beetje, doch niets goed en flink. Zou dat alles niet anders kunnen worden in de naaste toekomst, als de Minister zijn beloften uitvoert en zorgt, dat de landraden krachtiger dan tot nu toe kunnen ingrijpen in het bestuur van hun land en volk en in overleg met den gezaghebber de belangen der gemeenschap kunnen behartigen? Wanneer zoo in onderling overleg voorstellen ten bate van de oeconomische ontwikkeling worden gedaan, zou er wel degelijk een betere toestand kunnen geboren worden. Ik heb daarover uitvoerig bij de algemeene beschouwingen gesproken en moet er thans wel over heen glijden. Ook de onvoldoende *politie* en de gebrekkige *dienst der recherche* laat ik ter zijde.

Dan moet ik nog op een onbillijkheid wijzen. De gezaghebber heeft, naar ik meen, drie maanden het eiland verlaten met verlof, en er werd een plaatsvervanger aangesteld, die echter daarvoor geen cent vergoeding kreeg. Terwijl deze of een andere waarnemende gezaghebber er was, bestond er flinke samenwerking tusschen de landraden en den gezaghebber, maar de waarneming houdt op, de vroegere gezaghebber komt terug, gevoelt zich als de eenige heer en meester, wil alleen alles doen, maar laat alles achterwege.

Toch hoop ik het volgende jaar niet meer op zulke toestanden te Bonaire te moeten wijzen. Hoe ontzettend treurig de toestanden daar soms waren, heb ik beschreven in mijn boek, waar ik gesproken heb van deze „terre inconsolée". Die treurige landauwen, waar de hutten leeg stonden, daar de menschen het bosch in moesten gaan om voedsel te zoeken, waar de kinderen honger hadden op de schoolbanken en de meesten gebrek leden, staan mij nog duidelijk voor de geest. In één woord —op bladz. 248 van mijn boek kan men het uitvoeriger lezen — honger en dorst werden toen geleden door mensch en dier en plant. Ten vurigste hoop ik dan ook, dat het volgende jaar een dergelijk aanklacht tegen de verkeerde toestanden aldaar niet meer noodig zal blijken, daar de trooster is gevonden voor deze nog altijd onvertrooste aarde.

De heer Fock, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! De geachte afgevaardigde heeft de klachten over den toestand van Bonaire, die ook in het Voorloopig zijn opgenomen, thans nader uiteengezet en eenige nieuwe feiten genoemd, waaruit zou blijken, dat die klachten niet ongegrond zijn. Op dit oogenblik valt het moeilijk over die feiten te discussieeren. De Regeering is van den toestand en de feiten die die geachte afgevaardige genoemd heeft, niet voldoende op de hoogte, maar zooals reeds in de Memorie van Antwoord is medegedeeld, is de Regeering bereid te dien aanzien de aandacht van den Gouverneur te vragen, en ik hoop, dat het volgend jaar, zoo noodig, voorstellen zullen kunnen worden gedaan, om den toestand te verbeteren.

Toch wil ik den geachten afgevaardigde er op wijzen, dat ten aanzien van het water zijn grieven wel eenigszins overdreven schijnen; immers, blijkens het Koloniaal Verslag zijn er op het eiland Bonaire tal van putten, vergaarbakken en regenbakken aanwezig, die ten deele door de Regeering zijn aangelegd. Bovendien zijn er hier en daar dammen aangelegd, wat toch ook met Regeeringsgeld is geschied

Zooals ik reeds bij de algemeene beschouwingen heb gezegd, gevoel ik ook veel voor den wensch van den heer van Kol, dat de landraden optreden als wethouders en meer invloed krijgen op den gang van zaken, maar ik herhaal nog eens wat ik bij de algemeene beschouwingen heb gezegd, dat dan ook belangstelling bij hen moet te vinden zijn, want als belangstelling ontbreekt, dan kan de zaak weinig resultaat opleveren.

De heer van Kol: Ook mij was bekend de voorzichtige uitdrukking in het Koloniaal Verslag, dat er putten „zijn" op Bonaire, maar ze zijn er in onvoldoende hoeveelheid, zooals ik daareven door enkele voorbeelden heb trachten aan te toonen. Mijn grief was, dat er van gouvernementswege geen putten zijn aangelegd, terwijl daaraan nog heel wat behoefte bestaat.

Wat de dammen betreft, indien ik me niet vergis, is er een aangelegd door de Regeering reeds eenigen tijd geleden en heeft men verdere waterverschaffing achterwege gelaten.

Ik zeg den Minister nogmaals dank voor zijn duidelijke toezegging, dat aan de landraden voortaan meer medezeggenschap zal worden gegeven bij de behartiging van de algemeene belangen van hun eiland. Echter vreest de Minister, dat de belangstelling niet voldoende zal zijn. Ik zou het op mij durven nemen den Minister in dat opzicht gerust te stellen. Het is volkomen te verklaren, dat, zoolang de raden van politie feitelijk als stroomannen werden gebruikt, als poppen die geen invloed konden uitoefenen, doch maatregelen waarvan zij het nut inzagen, ten uitvoer brengen; dat, zoolang hun adviezen nauwelijks werden aangehoord en niet opgevolgd, alle belangstelling wel achterwege moest blijven. Is het niet een treurig feit, dat een man als de heer Hellmund, die met liefde en toewijding voor zijn eiland is opgetreden, eenvoudig door de tegenwerking van den gezaghebber in arren moede zijn betrekking van raad van politie heeft neergelegd, daar hij steeds moest ervaren, dat maatregelen die hij noodzakelijk achtte, door de wijze waarop de zaken tot heden werden behandeld — doch waarin nu wel eerlang verbetering zal komen, — jaar in jaar uit achterwege bleven?

De heer Fock, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! De geachte afgevaardigde zegt: de putten zijn er wel, maar ze zijn niet met Gouvernementsgeld aangelegd. Dat is toch, dunkt mij, een quaestie die er niets toe doet. Als het water er maar is, is de vraag of daarvoor gezorgd is met Gouvernementsgeld of ander geld van hoegenaamd geen belang. De vraag is, of er voldaan wordt aan de behoefte, die er bestaat, en uit het staatje in het Koloniaal Verslag kan men zien, dat de hoeveelheid putten, en regen- en vergaarbakken op Bonaire, zeer belangrijk is; en dat ook onjuist is wat door den geachten afgevaardigde is gezegd, dat er slechts één dam zou zijn. Immers, uit het Koloniaal Verslag blijkt, dat er op de domeingronden zijn twee dammen, op huurgronden drie dammen en op particuliere gronden elf dammen. Dat is heel wat meer dan één dam, zooals de geachte afgevaardigde gezegd heeft.

De beraadslaging wordt gesloten.

DE NEDERLANDSCHE TAAL

OP DE

Benedenwindsche eilanden

ONZER

KOLONIE CURAÇAO.

(*Vervolg,*)

In het eerste gedeelte zijner studie heeft de Heer SNIJDERS bewezen, dat het verdwijnen van het Hollandsch als huistaal op Curaçao het *noodzakelijk* gevolg was van de zeer ongunstige omstandigheden, waarin onze taal den strijd om het bestaan had te voeren.

De geregelde toevoer van Hollanders naar deze kleine kolonie hield spoedig op.

Eeuwen lang bleven de weinige Hollandsche families hier als aan zich zelf overgelaten te midden van Spaansche volkeren.

In den handel en het verkeer met de bewoners der omliggende republieken hadden deze Hollanders niets aan hun Hollandsch, wel aan het Spaansch en het Engelsch.

Velen hunner afstammelingen huwden met Spaansche of Amerikaansche vrouwen, zoodat in vele gezinnen het Hollandsch wel als huistaal *moest* verdwijnen.

„Ondanks het voortdurend verkeer met Spaansch en Engelsch sprekende volken zijn echter de Curaçaonaars geen Spanjaarden of Amerikanen geworden; in denken en voelen bleven zij Nederlander."

Dit laatste feit wordt wel door den Heer SNIJDERS vermeld, maar niet verklaard.

Zou het niet te danken zijn juist aan de eigen taal der Curaçaonaars, aan het zoo veel gesmade Papiamentsch? Het Nederlandsch moest door handel en verkeer met Zuid-Amerikaansche volken noodzakelijk als huistaal verdwijnen. Zoo de Hollander nu, de taal van het land, het Papiamentsch, niet hadde overgenomen, zou de Spaansche taal hier zeer zeker overheerschend zijn geworden, en met de taal de Zuid-Amerikaansche zeden en gebruiken. Of Nederland daarbij niet gedaald zou zijn in de sympathie der bevolking, wagen wij niet te beslissen. In denken en voelen zou de bevolking zeker geen Nederlander zijn gebleven. Maar juist omdat Curaçao een eigen taal bezat, vermocht het door zijn taal ook zijn eigen karakter bewaren.

„Zij vormen op deze eilanden een klein afzonderlijk volkje, dat trotsch is op zijn Hollandsche afkomst en op zijne Nederlandsche nationaliteit."

En is het Papiamentsch werkelijk een beletsel tot meer algemeene ontwikkeling?

De Heer SNIJDERS antwoordt hierop: „Over 't algemeen staat de Curaçaonaar volstrekt niet lager in algemeene ontwikkeling dan de Hollander. Door hun voortdurenden omgang en hunne vele betrekkingen met vreemdelingen van geslacht tot geslacht bezitten de Curaçaonaars van nature een grooten aanleg voor het spreken van vreemde talen, zooals geen volk ter wereld. De Curaçaonaar vindt het een vanzelf sprekend feit, wanneer hij, behalve het Papiamentoe, vier of vijf talen spreekt, waarvan de meeste zelfs zeer vloeiend. Het is volstrekt geen vreemd verschijnsel, wanneer men in gezelschap 4 of 5 talen hoort spreken, en het is bewonderenswaardig om waar te nemen, hoe gemakkelijk de Curaçaonaar zich in zulk een kring beweegt en met het grootste gemak van de eene taal in de andere overgaat. Hoeveel Hollanders staan daar dan niet bij met hun mond vol tanden?

Welke Hollander spreekt met zulk een gemak 4 of 5 talen?

En waarom zou de Curaçaonaar in algemeene ontwikkeling ten achter staan bij den Hollander? Zeer velen hebben Noord- en Zuid-Amerika, ja, zelfs Europa bereisd en dan niet op de wijze, zooals de meeste Hollanders op reis gaan, voor eenige weken en voor hun genoegen, maar voor langeren tijd, maanden, soms jaren, strijdende voor hun bestaan. En Curaçao zelf is nu ook geen plaatsje, om zoo minachtend over te spreken. Het is een centrum van wereldverkeer en staat door groote stoomvaartlijnen in verbinding met bijna alle landen van Europa en Amerika; dagelijks wordt onze haven door groote schepen uit alle landen bezocht. De telegraaf

---

kende afschuwelijkheid in één seconde saamgeperst: het kind, dat met een plotselinge beweging aan den haal dacht te gaan, en de kerel, als een tijgerkat op een gazelle springende, het bij de haren grijpende, en...

Ach! wat een afgrijselijk visioen, het kind neergekwakt, de bloederige hals, als van een geslacht schaap!...

Dat heeft zij gezien, zij, de moeder; en is zij zelf niet verpletterd tegen den grond geslagen, zij óók dood, een lijk?... Neen, ze leeft. Ze leeft om de rampzalige scherts van het monster te hooren.

—Zeg moedertje! Kom hem nu tenminste halen, je knaapje!...

Ze verroert zich niet, ineengekrompen, gevoelloos, staroogend van ontsteltenis.

De man, buiten, begint nu ongeduldig en nijdig te worden over dat hardnekkig zwijgen achter die gesloten deur.

Wat! Zou hij tusschen de planken geen spleet kunnen vinden om zijn hand door te steken? Hij loopt het huis rond. Niemendal! niets dan dat ééne venster, die ééne deur, waartegen hij al wel twintig keer de wanhopigste krachtsinspanning zijner spieren tevergeefs aanwendde..........

Eensklaps slaat hij zich voor het hoofd.

Stommeling...... en de schoorsteen!

Ja, waarachtig, 't is een laag dak, je kunt er met de handen bij.

De bandiet hijscht zich op en nu zit hij bovenop het huis, het roodgekleurde mes tusschen zijn tanden. Een ongewoon geluid rukt de nog altijd neergezonken Manuela uit hare verstijving. Zij richt het hoofd op en strijkt met de handen over de oogen alsof zij uit een droom ontwaakt. Wat gebeurt er? Van waar komt dat vreemde gedruisch?...... Uit den schoorsteen!......

De boerin staat ineens overeind. Zij heeft weer een klaar besef van het gebeurde. Ze begrijpt...... Sidderend denkt ze na.

Ja, dat is 't...... De gauwdief heeft den eenigen weg gevonden die open ligt. In een ommezien is het witte lichtvlak, dat op de asch van den haard valt, gedoofd, als een lamp die uitgeblazen wordt. De vent zit in de pijp, hij glijdt omlaag..... Wacht, ellendeling!

't Is een angstkreet die de keel van Manuela ontsnapt. Zij zal haar leven duur verkoopen.

In den schoorsteen vóór haar bengelen twee naakte voeten, die onbeholpen heen en weer schoppen, terwijl tegelijkertijd een gesmoorde vloek haar oor bereikt...... De schelm heeft den grond niet kunnen bereiken.

Binnen versperren twee gekruiste ijzeren bouten den doorgang. Hij is er schrijlings op blijven zitten en zwabbert nu met de beenen in de ruimte.

Manuela is toegesneld. Met de eene hand grijpt ze een der voeten, met de andere maakte ze den haardketting los; en die ketting wikkelt zij eerst om het eene, dan om het andere been en bindt ze vervolgens allebei met een knoop vast. Daarop, haastig, zonder een woord te spreken, enkel met een grijnslach die als bij een wolvin de opeengeklemde tanden ontboot, pakt ze met beide armen een tegen den muur staanden takkenbos, werpt dien geheel op den haard, hurkt, blaast op een restje smeulende kolen.......

Eindelijk!... Er komt gloed in, 't wordt duidelijk, glimmend vuur, het hout knettert, en de vlam, de wrekende vlam, stijgt glorierlijk in de zwarte pijp omhoog.

O! Wel is het een wreede marteling en dat verschrikkelijk, onmenschelijk schreeuwen van den roover, die daar voor haar oogen levend wordt verschroeid, klinkt diep door in haar hart. Maar 't moet: Geen ander middel staat haar ten dienste om haar eigen leven te redden. En de wraak: Een oogenblik drong de gedachte aan wraak over den moord op haar kind in haar wreed gefolterd moederhart. Doch, ook slechts een oogenblik!...... Vlak voor haar wringen de voeten van den ongelukkige zich in hun schroef van gloeiend ijzer. En het lijden duurt voort, onverzoenlijk, terwijl het gehuil van den zieltogende beantwoord wordt door dat van zijn opgesloten wijf...

Het rijshout is verteerd, het vuur sterft...... Maar de boerin neemt een stoel en gooit die er op. Vinniger nog dan te voren herleven de vlammen, riet en hout verslindende. Daarna wéér een en nóg een...

Het schreeuwen houdt éérst op, later ook het steunen. Bij tusschenpoozen nu vallen vormlooze klompen geroosterd vleesch van boven op de gloeiende vuurplaat.

Toen Pedro twee uur later thuis kwam, kon Manuela de oogen strak en als verbijsterd slechts uitbrengen: Ons kind vermoord. De Zigeuners!

houdt ons iederen dag op de hoogte van alles, wat over de geheele wereld gebeurt, terwijl kranten en tijdschriften ons uit verschillende plaatsen der wereld geregeld aangebracht worden. Hoe weinig steden in Holland zijn zoo gunstig gelegen voor de algemeene ontwikkeling harer bewoners als Curaçao?

En het zijn, niet alleen de *hoogere* standen, die al deze talen spreken, ook de *burger-middenstand*, welke in Holland *alleen* Hollandsch spreekt, weet zich doorgaans van een paar talen te bedienen. Men behoeft volstrekt niet verbaasd te staan, wanneer een eenvoudige schoenmaker of meubelmaker u antwoordt in 't Spaansch, Engelsch of Hollandsch, wanneer ge hem in een dier talen toespreekt."

Maar, werkelijk, de Nederlandsche taal is hier meer verspreid dan de would-be-anti-papiamenters wel willen doen gelooven.

Op Curaçao bemerken we al spoedig, „dat niet alleen het jongere geslacht (van 25 tot 30-jarigen leeftijd) waarvan we het kunnen eischen, Hollandsch *kan* spreken, maar dat dit ook het geval is met de meesten van *ouderen* leeftijd. Men kan zeggen, dat bijna ieder beschaafd Curaçaonaar Hollandsch *kan* spreken, lezen en schrijven. Velen weten zich van onze taal te bedienen op eene wijze, veel beter dan de meeste Hollanders *hunne vreemde talen* spreken. Hoe dikwijls blijkt dit niet bij officieele gelegenheden, waar door den Curaçaonaar in 't openbaar gesproken wordt in onze taal met zulk een gemak, dat velen van ons het *niet beter* zouden doen. Hoe dikwijls blijkt dit ook niet in geschriften of brieven, waarbij de goede stijl van den Curaçaonaar dadelijk in 't oog valt."

„Vele Curaçaonaars zonden hunne zonen voor hunne opvoeding naar Nederland, (toen later de financieele toestanden slechter werden, werd dit zeldzamer) of deden hen onderwijzen door hier wonende Hollanders, welke particuliere scholen hielden. Soms lieten ook eenige families te zamen op hunne kosten een onderwijzer uit Holland komen."

Bij een vroegere gelegenheid wezen wij er reeds op hoe sinds jaren meerdere Koloniale Bladen in het Hollandsch verschenen, hoe een groot aantal Nederlandsche couranten en tijdschriften door zeer velen geregeld worden gelezen, hoe de verschillende leesbibliotheken een keur bezitten van de Nederlandsche Letteren.

Nu in Nederland de belangstelling voor de Kolonie gaandeweg grooter wordt, zal door onderlinge samenwerking van Hollanders en Curaçaonaars, hopen wij evenzeer als de Heer SNIJDERS, ook de Nederlandsche taal, meer en meer de huistaal worden, ten minste van de gegoede burgers in het stadsdistrict.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Dankbetuiging.

De Redactie brengt haar oprechten dank aan hare geachte Collega's voor de gelukwenschen, ontvangen bij het intreden van den vijf en twintigsten jaargang.

Curaçao-Venezuela.

De Hoogedelgestrenge Heer J. H. DE REUS, tot dusverre Nederlandsch Zaakgelastigde te Caracas, werd door H. M. benoemd tot Minister Resident te Caracas.

Wij verheugen ons ten zeerste, dat de voor Curaçao zoo hoogst belangrijke betrekking van diplomatieken vertegenwoordiger der Nederlanden te Caracas een hoogeren rang ging innemen, meer overeenkomstig aan het hooge gewicht der positie.

Bij het overhandigen zijner geloofsbrieven aan Z. Excellentie President CASTRO hield de nieuwe Minister Resident een schitterende redevoering waaraan wij het volgende ontleenen:

„Met de verheffing tot deze waardigheid van den Vertegenwoordiger der Nederlanden, tot nu toe geaccrediteerd bij Uwer Excellentie's Minister van Buitenlandsche Zaken, heeft Hare Majesteit in het bijzonder willen te kennen geven, hoe hoogelijk Zij op prijs stelt een hartelijke en vriendschappelijke verhouding tot het Bestuur der Republiek, en dat het Haar innigst verlangen is de vele betrekkingen, die er bestaan tusschen beide Staten als naburen, telkens nauwer toe te halen. De economische belangen van beide Staten loopen zoo dikwijls paralel, terwijl van beide kanten een voortdurend, wederkeerig verkeer tusschen het grondgebied van Hare Majesteit en de Vereenigde Staten van Venezuela zoo onvermijdelijk is, dat Hare Majesteit meende den goeden gang van zaken aan beide zijden niet beter te kunnen verzekeren, dan door Haar Vertegenwoordiger in Venezuela een rang te verleenen, welke geheel en al overeenkomt met deze veelvuldige betrekkingen."

Uit het antwoord van Zijne Excellentie President CASTRO meenen wij het volgende te mogen aanstippen:

„De schitterende hoedanigheden, welke U sieren, vereenigd met de kennis welke Gij bezit van dit land en met de ondervinding, opgedaan gedurende den tijd, dat Gij Uwe vorige betrekking vervuldet, zijn een zekere waarborg, dat Gij bij de uitvoering Uwer nieuwe zending zult weten te bestendigen en hechter te maken de banden van vriendschap, welke beide Staten gelukkig vereenigd houden, Staten, welker economische belangen, gelijk Gij zeer juist hebt gezegd, zoo dikwijls pararel loopen. Van mijn kant verheug ik mij U te mogen verzekeren, dat Gij bij zulk edel pogen kunt rekenen op den noodigen steun, welken mijn Regeering U zal hebben te verleenen."

Moge de promotie van den Heer DE REUS, wien wij beleefdelijk onze gelukwenschen aanbieden, krachtig medewerken om de betrekkingen tusschen Curaçao en Venezuela steeds vriendschappelijker te maken.

Koloniale Raad.

De zitting van Maandagavond ll. werd bijgewoond door elf Leden. De Heeren B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT en A. G. STATIUS MULLER hadden kennis gegeven de vergadering niet te kunnen bijwonen. Daar de leden zich konden vereenigen met de notulen der vorige vergadering, werden zij goedgekeurd.

Ingekomen waren: Een schrijven van den Gouverneur begeleidende de Ontwerp-Verordening tot wijziging en aanvulling van de artt. 73, 188, 185 en 206 van het Wetboek van Strafvordering voor deze Kolonie, alsmede een kennisgeving, dat Mr. TH. NUIJENS, Procureur-Generaal, gemachtigd is de openbare behandeling van bovengemeld Ontwerp bij te wonen als gevolmachtigde van den Gouverneur.

Dit Ontwerp werd op voorstel van den Voorzitter naar Afdeelingen verwezen.

Verder was nog ingekomen een Gouvernements-missive den Raad verzoekende het Ontwerp *Loodsgelden* zoo spoedig mogelijk in behandeling te willen nemen.

De Voorzitter verklaart nemens den Raad, dat, zoo spoedig mogelijk, aan den wensch van den Gouverneur zal worden tegemoet gekomen.

Niets meer aan de orde zijnde, werd de Vergadering gesloten.

Verdronken?

Donderdagmorgen vertelde een bewoner van Westpunt, dat Maandag twee volwassen mannen uit visschen waren gegaan. Toen zij een groote zware visch aan den haak hadden en deze wilden op trekken, sloeg de canoa om. Een der visschers kon niet zwemmen, terwijl zij zich toch zeer ver in zee gewaagd hadden. De omgekeerde canoa is drijvende gevonden, maar van de twee mannen was nog niets bespeurd, hoe men de kust ook had afgezocht en de wateren met verschillende bootjes doorkruist.

De Fransche Kabel.

Reeds meer dan veertien dagen zit het Publiek van Curaçao met ongeduld te wachten op eenige verdere berichten omtrent den politieken toestand in Nederland. De Fransche Kabel was zoo beleefd ons onmiddelijk mede te deelen, dat het Ministerie zijn ontslag had aangeboden aan H. M. en men algemeen ontbinding van het Parlement verwachtte. Men kan zich toch wel voorstellen, dat Curaçao het grootste belang stelt juist in de dingen die nu staan te gebeuren. Waarom dan ook dát niet met een enkel woord geseind? De Fransche Kabel zou het Publiek van Curaçao ten zeerste aan zich verplichten, wanneer het geregeld op de hoogte gehouden werd van de zeer gewichtige gebeurtenissen, die thans in Nederland plaats grijpen.

De Curaçaosche Bank.

Volgens de balans over de maand December beliep het door de Bank verleende landbouwcrediet f 5,745. Voor den Vertegenwoordiger op Bonaire werd f 11,000 uitgetrokken. De Bank toont zich tegenwoordig zeer actief.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Marie Arneman, Joe Bunton, Severina Curiel, Rebecca Davelaar, Johans Domacasse, George Dunlop, Magarita Esteba, P. Ewald (brfk.), R. H. Friis, Donaldo Garcia, Ana Joaquina Garcia, Carmita Hamaica, Elizabeth Hemelmund, F. Huut (bfk.,) Angelica Kras (brfk.), Polita Laguna (brfk.), Harold A. Liuke (brfk.), Rosavina Maduro, Johanes Mamber, Lusiana Mercis, Mounres Medina, Diógenes Mieses, Peters Pieters, Dominga Potewja, Carlos A. Ponson, Jeanette Peiliker (brfk.), Benjamin Ruiz, Constancia Sille (brfk.), Eloisa Schorborg, Leopoldo Smimilio (2), Evelina Winst, Pedro B. Walter, Jullan Ys, Lucia Zoto, Resp: Log: „Acacia" No. 35.

Een aangeteekende brief geadresseerd Mercedes de Windt.

Drukwerken: Izaac Capriles, Sarah de Curiel é hijas, Requilda de Prince, A. B. de Jongh, J. de Condehove, Sor Marcelina de S. José, Maria Ercol, Jon Henriquez, Edw. Henriquez (2), Carmen Kamphuie, Victoria Maduro, Elisa Perez, J. N. M. Rojer, Maria Schoop, Elisabeth Sardo, R. van den Ree, Hermina Zimmerman, Capitan Goleta „Diana".

Bij de vernietiging van de ten Postkantore alhier aanwezige verjaarde brieven en andere stukken, werd er in een brief verzonden door Carlo Romero uit San Pedro de Macoris aan zijne moeder, een amerikaansche banknoot van twee dollars aangetroffen.

Postspaarbank.

De maand November brengt schralen oogst.

Ingebracht was: f 6.014.24.
Teruggehaald werd: f 5,415.07½.

De inlagen waren als volgt:

	Bedrag.	Inlagen.
Willemstad	f 3.304,79	303.
2de district	53,50	19
3de „	23,57½	33.
4de „	58,05	16.
5de „	34,90	44.
Bonaire:		
Kralendijk	235,69½	80.
Rincon	172,25	3.
Aruba	500,07	100.
St. Martin	1,149.—	19
St. Eustatius	149,75	28.
Bottom, Saba	322,40	4.
Windwardside	10,26	16.

Electrisch Licht.

Aruba zal ook een electrische verlichting gaan beginnen! Wij lazen in *La Voz de Aruba*, dat de Heer L. O. LAMPE, eerst kortelings uit Puerto Cabello teruggekeerd, de opdracht heeft plaatsing te zoeken voor 300 lampjes. Kunnen deze geplaatst worden dan komt er een electrische inrichting.

De Goudmaatschappij had vroeger haar eigen electrische verlichting. Als die er nu weer aan wil, en de straatverlichting wordt wat meer uitgebreid, zal er wel plaats zijn voor 500 lampjes. Als de fabriek dan ook maar werkelijk volgt.

Electriciteit door windmolens.

In het Elektrotechnische Zeitschrift komt een artikel voor over de electrische windkrachtinrichtingen in Denemarken, een onderwerp, dat naar het ons voorkomt voor ons van groot belang is.

Omdat het practisch gebruik van den wind voor Denemarken van groote beteekenis is, heeft de Deensche regeering sommen voor proefnemingen toegestaan (sinds 1897 ongeveer 72,000 gulden) en een „proefmolen" in Askov in Jutland laten oprichten. De eerste molen in Askov werd gebruikt om water electrolytisch in waterstof en zuurstof te ontleden. De gassen werden in den kelder in looden reservoirs verzameld en voor verlichting met kalklicht gebruikt. Deze inrichting is nu vervangen door een wind-electriciteitsinrichting. De nieuwe molen, waarvan de as ongeveer 18 meter van den grond ligt, heeft 4 wieken van ruim 11 meter lang en 2.5 breed. Hij drijft 2 dynamo's ieder van 12 paardekracht. Een deel van het arbeidsvermogen wordt nog steeds voor waterontleding gebruikt; het overige dient om de lading van een accumulatorenbatterij, die weer dient om den stroom te leveren voor gloei- en booglampen en electromotoren. Vele proeven zijn genomen en theoretische onderzoekingen zijn gedaan door den directeur van den proefmolen professor Paul la Cour (zeer bekend o. a. door zijn phonisch rad) om te komen tot de beste inrichting van den molen (zie het boek van la Cour: Die Windkraft-Leipzig, 1905.) Nadat deze inrichting een tijdlang had bestaan, is in de Denemarken de belangstelling in het electrisch gebruik van den wind zeer groot geworden, en is in 1903 de Dänische Wind-elektricitäts-Gesellschaft opgericht, eene vennootschap die zich ten doel stelt voor geringe kosten plannen en kostenberekingen voor electrische windinrichtingen te maken en om de door de proefnemingen te Askov opgedane ervaringen door een tijdschrift ter kennis van het publiek te brengen. Deze vereeniging kan op een schoon resultaat harer werkzaamheid wijzen, daar in Denemarken nu reeds 30 groote en kleine wind-electriciteitsinrichtingen in gebruik zijn gebracht. Als een voorbeeld daarvan kan genoemd worden de inrichting bij de de Volks-hoogeschool te Vallekilde in Noord-Seeland, waarbij een windmolen is opgericht, die bij een windsnelheid van 7 meter per seconde een vermogen van 8,6 paardekracht heeft. De dynamo daarbij geeft 5,5 tot 8 kilowatt. Verder is er een accumulatoren-batterij met een capaciteit van 600 ampère-uur. Als reserve heeft men een petroleummotor van 8 paardekracht. Ofschoon het jaar 1904 met betrekking tot den wind ongunstig was, is die petroleummotor in dat jaar slechts 90 uur gebruikt, en in de 7 maanden Maart-September in het geheel niet.

De snelle verbreiding die de windmolens volgens het stelsel la Cour gevonden hebben, doen verwachten, dat de wind-electriciteit in Denemarken een zaak van groote beteekenis zal worden. (*N. R. Ct.*)

Buitenland.

BELGIE.

Hoe een klein volk groot kan wezen!

Zoo had ook het opschrift kunnen luiden boven een belangwekkend artikel dat het „Handelsblad van Antwerpen" publiceert naar aanleiding van een verslag door afgevaardigde Tibbaut een dezer dagen bij de behandeling der begrooting van financiën in de Kamer uitgesproken.

Het is een zéér belangwekkend overzicht van de ontwikkeling van België in de laatste jaren. Een ontwikkeling op allerlei gebied, die het kleine Belgische volk inderdaad wel gróót doet wezen, die het voorspoed heeft gebracht en rijken bloei...

Een dezer dagen herinnerde een Brusselsch blad, niet zonder trots er aan, dat de overleden koning van Zweden, Oscar II, eens het volgende van België getuigde: „België gaat in alle richtingen vooruit. Wij merken dat wel. Vraag het eens aan onzen minister van buitenlandsche zaken. Er is in Europa een land, dat zich nauwkeurig op de hoogte stelt van alle markten, die zijn voortbrengselen veroveren kunnen. Elk oogenblik komen er vragen om inlichtingen, die ons dikwijls tot moeilijke onder-

zoekingen dwingen. Dat land is België."

Meer in het bijzonder maken wij hier van het bedoelde artikel in 't „Hbl. v. Ant." melding, omdat België nog al te veel beschouwd wordt als een land dat door de conservatieve regeering, die er den „domper" voert, jarenlang achterlijk is gehouden en klein. Het artikel is een schitterend pleidooi juist voor al die conservatieve regeeringshelden, die bijna 24 jaren nu achtereen gewaakt en gewerkt hebben voor de belangen van België en die in wijs staatsmansbeleid ook voor de zedelijke belangen van het volk zorgend, dit hebben opgevoed en gemaakt tot drager van die ontwikkeling.

„België's oeconomische welvaart," zoo schrijft dan genoemd blad, „is enig ter wereld.

Ziet onze handelsbeweging:

In vijftien jaren verdubbelden de in- en de uitvoer, zoo voor den algemeenen als voor den bijzonderen handel.

't Zal niet van belang ontbloot zijn, deze toeneming in de laatste jaren na te gaan en het uitgangspunt 1891 te vergelijken met het cijfer van 1906.

Algemeene handel, invoer 1891, 98 millioen; 1906, 5725 millioen; bijzondere handel, invoer, 1891, 90 millioen; 1906, 3454 millioen.

Algemeene handel, uitvoer: 1891, 104 millioen; 1906, 5062 millioen; bijzondere handel, uitvoer. 1891, 96 millioen; 1906, 2793 millioen.

Wat een kolossale vooruitgang. Doch het is in de periode van 1891 tot 1906, in den tijd dat onze tegenstrevers alle jaren aan de conservatieve regeering verweten den ondergang van België te bewerken, dat de vooruitgang het grootst was.

Van 1891 tot 1906 vermeerdert de handel met 100 pCt., 't is te zeggen hij verdubbelt!

Men ziet dat onder de anticlericale regeering, die naar het schijnt de eenige is die onze liberalen als voorbeeld nemen, de Franschen vooruitkrabbelen, terwijl België onder een clericaal bewind, vooruitstormt.

Ondanks den fabelachtigen rijkdom van Frankrijk staat onze 3 pCt. rente hooger gekwoteerd dan de Fransche en is zij de hoogste van alle Europeesche renten.

De havens van Antwerpen, Gent, Zeebrugge, Oostende, die openstaan voor den wereldhandel, zijn aan België's uiteinden verbonden door een spoorwegnet van 4603 K. M. De buurtspoorwegen, die gestadig toenemen en reeds 2920 K. M. tellen, zijn de onmisbare toevoerwegen tot de havens. Over het geheel bedraagt het net 7523 K. M., hetzij gemiddeld 255 M. per vierk. K. M.

Er zijn 7090 K. M. telegraaflijnen en 148.010 K. M. telephoondraad.

De wegen van Staat, provinciën en gemeenten beslaan 9542 K. M., hetzij 324 M. per vierk. K. M.; er zijn 29,585 K. M. gekasseide of besteende buurtwegen, hetzij 1001 M per vierk. K. M.

Werd er een middel van verbetering of vooruitgang verwaarloosd, werd er een uit het oog verloren?"

Terecht maakt het blad dan ook de conclusie, dat, daar het verleden een waarborg voor de toekomst is, het land zijn belangen moet blijven toevertrouwen aan de conservatieve regeering......

Ingezonden Mededeelingen.

"Cuidado con las Medicinas Perniciosas"

Los médicos condenan unanimemente el uso de las emulsiones que contienen Creosota ó Guayacol. Es bien sabido que estas sustancias cuando se toman mezcladas con el Aceite de Higado de Bacalao irritan el estómago y los reñones, entorpecen la buena nutrición y por las frecuentes evacuaciones que causan, producen el rápido aniquilamiento de los enfermos

El Dr. Parsons, un distinguido especialista de la Ciudad de México, dice á este respecto: "Refiriéndome al valor germicida de la Creosota, cuando se le administra á enfermos tuberculosos, incorporada á preparaciones de Aceite de Hígado de Bacalao, declaro: que los experimentos químicos y la observación cuidadosa de un gran número de casos, han demostrado que cualquiera que sean los resultados benéficos que los enfermos puedan recibir del uso de la Creosota y otras sustancias irritantes, estos resultados los nulifican los efectos perniciosos que ejercen tales drogas en el estómago.

Es un hecho bien conocido que la asimilación fácil y completa de los alimentos es de la mayor importancia en el tratamiento de las enfermedades que se caracterizan por denutrición y de las cuales es tipo la Tuberculosis. Se sabe tambien que el Aceite de Higado de Bacalao, perfectamente emulsionado, es uno de los mejores reconstituyentes. Por eso es que los más distinguidos especialistas prescriben hoy las emulsiones de Aceite de Hígado de Bacalao que no contienen Creosota ú otras sustancias irritantes, que ocasionan el desórden de las funciones digestivas.

De las diferentes preparaciones de Aceite de Hígado de Bacalao, yo prefiero la Emulsion de Scott que fabrican los Sres. Scott & Bowne de Nueva York."

Advertentien.

PHOTOGRAPHISCHE INRICHTING.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

S. S. „CHRISTIANSTED".

Vaarplan voor Januari-Maart 1908.

VERTREK VAN		Jan.	Feb.	Maart.
Curaçao	Maandag, v. m.	6	3	2
Bonaire	„ n. m.	6	3	2
Curaçao	Dinsdag, n. m.	7	4	3
Aruba	Woensdag, n. m.	8	5	4
Curaçao	Dond. vm. of nm	9	6	5
Bonaire	„ n. m. of	9	6	5
	Vrijdag v. m.	10	7	6
St. Thomas	Maandag	13	10	9
St. Martin	Dinsdag, v. m.	14	11	10
Saba	„ middag	14	11	10
St. Eustatius	Woensdag, v. m.	15	12	11
St. Kitts	Donderdag v. m.	16	13	12
St. Eustatius	„ n. m.	16	13	12
Saba	Vrijdag, v. m.	17	14	13
St. Martin	„ middag	17	14	13
St. Bart	(facultatief)			
St. Thomas	Zaterdag, v. m.	18	15	14
Bonaire	(facultatief)			
Curaçao	Dinsdag, n. m.	21	18	17
Aruba	Woensdag, n. m.	22	19	18
Curaçao	Dond. vm. of nm	23	20	19
Bonaire	Vrijd. vm. of nm.	24	21	20
AANKOMST TE				
	Vrijdag, n.m. of	24	21	20
Curaçao	Zaterdag, v. m.	25	22	21

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1907.	Philad.	Marcb.	Caracas.	Zulia	Philad.	Marcb.
Vertrekt van NEW-YORK	Nov. 23	Nov. 30	Dec. 7	Dec. 14	Dec. 26	Dec. 28
Komt aan te SAN JUAN	28		12		27	
Vertrekt van „	11		13		29	
Doet CURAÇAO aan	Dec. 1		15		30	
Komt aan te LA GUAIRA	2	Dec. 7	16	21	1	Jan. 4
Vertrekt van „	4	9	18	23	2	6
Komt aan te PTO. CABELLO	5		19		3	
Vertrekt van „	6		19		4	
Komt aan te CURAÇAO	7	10	20	24	5	7
Vertrekt van „	8	16	21	30	6	13
Doet LA GUAIRA aan	9		22			
„ PONCE „		18		Jan. 1		15
„ SAN JUAN „	11		24		8	
Komt aan te NEW-YORK	16	24	29	7	13	21

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Marcb	Merida	Zulia	Merida	Marcb
Vertrekt van CURAÇAO	Dec. 2	Dec. 10	Nov. 16	Dec. 24	Dec. 30	Jan. 7
Komt aan te MARACAIBO	3	11	17	25	31	8
Vertrekt van „	6	14	19	28	Jan. 3	11
Komt aan te CURAÇAO	7	15	20	29	4	12

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO